

Nyt studie om effekter af triclosan på børn

Nyt triclosan studie

Et nyt studie, delvist finansieret af Center for Hormonforstyrrende Stoffer, viser, at der kan være en mulig sammenhæng mellem triclosan og hovedstørrelsen på nyfødte drengebørn. De børn, der var udsat for triclosan i de højeste doser i fosterstadiet, havde et mindre hovedomfang. Desuden var der en tendens til kortere afstand mellem kønsorganer og anus, som kan være en indikation for feminisering af drengebørn. Forfatterne af studiet nævner, at der er nogle usikkerheder ved studiet, så det ikke kan udelukkes, at der er andre årsager til de fundne resultater, og der er derfor behov for opfølgende undersøgelser.

Generelt om triclosan

I Danmark er det, så vidt Miljøstyrelsen er orienteret, primært i nogle få kosmetiske produkter som enkelte tandpastaer og deodoranter, at man kan finde triclosan. Miljøstyrelsen vurderer, at der på nuværende grundlag ikke er en umiddelbar sundhedsrisiko for forbrugere, der har anvendt eller anvender tandpasta med triclosan. Miljøstyrelsen har længe anbefalet, at man undgår triclosan, da det er mistænkt for at kunne udvikle resistens hos bakterier. Stoffet er desuden mistænkt for at være hormonforstyrrende.

Miljøstyrelsen har lige sat et projekt i udbud for at få klarlagt, hvor de forskellige kilder til triclosan-udsættelse fra kosmetiske produkter findes.

Triclosan er tilladt at anvende som konserveringsmiddel i udvalgte kosmetiske produkter i en koncentration på op til 0,3 %. Hvis et kosmetisk produkt indeholder triclosan, skal det fremgå af indholdsdeklarationen. Ifølge en kortlægning foretaget af Miljøstyrelsen i 2006, findes 99 % af forbruget af triclosan i kosmetik, primært tandpasta og i mindre grad deodoranter. Forbruget fra 2000-2004 var stærkt faldende, især inden for deodoranter. Ifølge Brancheforeningen for Sæbe, Parfume og Teknisk-kemiske artikler er status i dag, at triclosan kun anvendes i nogle få tandpastatyper og i nogle få deodoranter, og at Triclosan tidligere har kunnet findes i rengøringsmidler, men i dag er der ikke længere triclosan i hverken vaske- eller rengøringsmidler til private forbrugere på det danske marked.

EU forbud mod triclosan i biocidprodukter

EU har i december afvist, at triclosan kan bruges i desinficerende sæbe. EU's afvisning bygger på en dansk vurdering af triclosans effekter i miljøet. Danmark er såkaldt rapporteur på triclosan og har derfor udført vurderinger af stoffet til EU.

Afgørelsen betyder reelt, at triclosan som biocid helt skal være væk fra markedet inden udgangen af 2017.

Vurdering af triclosan under REACH forordningen

Triclosan er godkendt som konserveringsmiddel i visse kosmetiske produkter som makeup og deodoranter i en koncentration på op til 0,3 %. EU's kosmetikforordning tager kun hensyn til forbrugernes sikkerhed og ikke miljø, som skal varetages under REACH (EU's kemikalielovgivning). Danmark er sammen med Nederlandene ved at vurdere triclosan under REACH på vegne af EU. Dette medførte, at industrien i 2014 blev bedt om at undersøge triclosans effekt på udviklingen af hjernen, men industrien har appelleret kravet til Det Europæiske Kemikalieagenturs Klageudvalg, og vi er nød til at vente på klagesagens afgørelse.

Teknisk uddybning af det nye studie af udsættelse for triclosan i fosterlivet og effekter på drengebørn

Baggrund

Studiet er delvist finansieret af Center for Hormonforstyrrende Stoffer, som er en del af Kemikalieindsatsen 2014-2017. Det er en del af undersøgelserne af Odense Børnekohorte, hvor gravide kvinder i 2011-12 blev undersøgt, blandt andet for sammenhænge mellem kemiske stoffer i urinen under graviditeten og effekter på deres spædbørn efter fødslen. Undersøgelser er gennemført i et samarbejde mellem forskere fra Rigshospitalet, Odense Universitetshospital, Syddansk Universitet og New York (Icahn School of Medicine at Mount Sinai).

Studiet

I studiet blev niveauet af triclosan målt i urinprøver fra 514 gravide, og der blev ledt efter sammenhænge mellem triclosan niveauerne og en række mål for størrelse ved fødsels (fødselsvægt, længde, hovedomfang og maveomfang) samt anogenital afstand (afstand mellem anus og genitalier) ved 3 måneders alderen. Anogenital afstand er generelt mindre hos piger end hos drenge, og hvis den forkortes hos drenge, ses det som en indikation på en hormonforstyrrende effekt på drengebørnene. Af de undersøgte mål blev der fundet en signifikant sammenhæng mellem niveauet af triclosan og hovedstørrelsen på nyfødte drengebørn. Drengebørnene hvis mødre havde de højeste niveauer af triclosan i deres urin havde i gennemsnit 0.7cm mindre hovedomfang end drengebørnene hvis mødre havde de laveste niveauer af triclosan i deres urin. Desuden var der en tendens til at drengebørnene, hvis mødre havde de højeste niveauer af triclosan i deres urin, også havde mindre maveomfang og kortere anogenital afstand. Når man så på pigerne, fandt man ingen sammenhænge mellem mødrenes triclosan niveauer og de undersøgte mål. Forfatterne fremhæver, at de observerede sammenhænge er som forventet, hvis triclosan har de hormonforstyrrende effekter, som det mistænkes for. Samtidig fremhæves det, at der er nogle usikkerheder ved studiet, så det ikke kan udelukkes, at der er andre årsager til de fundne resultater, og der er derfor behov for opfølgende undersøgelser.